

trestno dle § 335 tr. z. Stížnost jest na omylu. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný, když ho četnický strážmistr vyzval, by zastavil svůj povoz; práskl bičem do koně, který jel dosud volným tempem, a ujížděl tryskem dále, takže musil četník uskočiti ze středu silnice na stranu, by nebyl přejet, a že jen z obavy, by ušel tělesnému poranění, upustil od výkonu služby, t. j. prohlídky vozu obžalovaného, který vezl seno, poněvadž právě jeho úkolem bylo kontrolovati na silnici neoprávněný vývoz sena a obilí. Tento zjištěný stav věci úplně odůvodňuje podřadění pod § 81 tr. z. Ke skutkové povaze zločinu dle § 81 tr. z. nevyhledává se skutečného násilného vztažení ruky jako takového. Ovšem spočívá trestní moment v použití násilí, při čemž není třeba násilí absolutního, přemožení vrchnostenské osoby, nýbrž stačí vis compulsiva, která nemusí však býti corpore corpori data. Doslovný výklad, který by vyžadoval bezprostředního vztažení ruky, nevyhovoval by duchu zákona. Zákon předpokládá, aby zde bylo aktivní násilí, t. j. by bylo vynaloženo úsilí, které zmaří uplatňování se vůle osoby vrchnostenské, a toto násilí musí aspoň nepřímě směřovati proti vrchnostenské osobě. Násilí musí býti aktivním, pachatel musí vynaložiti síly, by způsobil proti úkonu úřední osoby a jemu vzdoroval. Nestačí pouhé netečné chování se pachatelovo a třeba, by násilí bylo aspoň nepřímě namířeno proti osobě úřední. Tyto náležitosti jsou tu však v daném případě. Obžalovaný uplatnil pozitivní činnost, tím, že šlehl bičem a popohnal koně, svou fysickou sílu nad koněm, zapřaženým do vozu, použil tak koně, do trysku uvedeného, jako prostředku násilí proti osobě četnickové, v úmyslu, by zmařil uplatnění jeho vůle, směřující ku provedení úředního výkonu. Třeba se tedy obžalovaný nedotkl četníka rukou, nestačí to k vyloučení skutkové podstaty zločinu dle § 81 tr. z. Obžalovaný dosáhl tímto svým počínáním si úmyslu odvrátiti četníka od jeho úředního úkonu právě tak, jako kdyby se byl přímo dotkl četníka; musil věděti, že četníku bude ustoupiti před rychle ujíždějícím koněm. Nejde tedy o pouhou neposlušnost, nýbrž o násilné protivení se v úmyslu, požadovaném v § 81 tr. z. Neboť obžalovaný nejen snažil se ujeti četníkovi, nýbrž hleděl tím, že šlehal koně bičem tak, že tento se dal do rychlého běhu a to oním směrem, kde byl četník, přiměti četníka, by ustoupil koni a takto upustil od svého úředního jednání, což se mu také podařilo. V tom, že obžalovaný uvedl četníka, který musel spěšně uskočiti z jízdní dráhy, v níž se na blízku vozu nacházel, na bok, by nebyl přejet, do situace, v níž jeho tělesná bezpečnost byla ohrožena, bylo by lze ostatně spatřovati dle povahy případu i nebezpečnou pohrůžku, která by rovněž stačila se zjištěnými ostatními náležitostmi k naplnění skutkové povahy zločinu dle § 81 tr. z.

Čís. 139.

Pokus zločinu těžkého uškození na těle dle § 153 tr. zák. jest možný a bude zde, zjištěn-li při bezvýsledné činnosti přímý úmysl pachatele, přivoditi lehké uškození na těle.

(Rozh. ze dne 19. února 1920, Kr I 640/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Jana H. do rozsudku krajského soudu v Che-

bu ze dne 23. září 1919 pokud jím stěžovatel byl uznán vinným zločinem nedokonaného těžkého poškození na těle dle §§ 8 a 153 tr. z.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost bere rozsudek v odpor jen, pokud byl stěžovatel odsouzen pro nedokonaný zločin těžkého uškození na těle dle § 153 tr. z., v dalším obsahu zůstává proto rozsudek nedotknutým. Zmateční stížnost označuje odsouzení stěžovatelovo dle §§ 8, 153 tr. z. právně pochybeným, poněvadž prý zločin dle § 153 tr. z. trestného pokusu vůbec nepřipouští. Než ne stanovisko rozsudku, nýbrž náhled stěžovatelem uplatňovaný, jest právně mylným. Především jest nesprávné tvrzení stěžovatelovo, že by soud nalézací již pouhý nepřátelský úmysl shledával postačitelým pro pokus zločinu dle § 153 tr. z. Rozsudek zjišťuje výslovně úmysl obžalovaného, jenž úmyslně hodil sekyrkou po svém otci, zasáhnouti tohoto a jej poraniti, vylučuje toliko úmysl, by otec poškozen byl na těle těžce. Neprávem shledává též stížnost rozdíl mezi skutkovou podstatou dle § 152 a 153 tr. z. v tom, že prvá klade těžiště na úmysl nepřátelský, druhá na výsledek poškozující. Jak § 152, tak § 153 tr. z. vyžaduje ku skutkové povaze určitého výsledku, rozdíl spočívá jen v tom, že v případě prvém předpokládá se jako výsledek poškození těžké, kdežto v případě druhém stačí již poškození lehké. Ku skutkové podstatě zločinu dle § 153 tr. z. není třeba, by byl přiveden činem jeden z účinků uvedených v § 152 tr. z., čemuž zřejmě nasvědčuje poslední věta § 153 tr. z. Jednání vyznačené v § 153 tr. z. jest posuzováno přísněji, ačkoli nevyžaduje těžkého účinku § 152 tr. z., z toho důvodu, poněvadž se týče osob, jež by z příčin rodinných, mravních a veřejných měly u pachatele požívatí větší vážnosti a jež chce zákon proto obzvláště chrániti; útočí-li pachatel na takové osoby způsobem, vytčeným v § 153 tr. z., prohřešuje se tím zároveň i proti těmto rodinným, mravním a veřejným ohledům, pročež jeho jednání jest více trestuhodným. Zjištění, že obžalovaný neměl úmyslu, poškoditi svého otce na těle těžce, vylučovalo by ovšem odsouzení pro pokus ve směru § 152 tr. z. (spadající ostatně pod hledisko zvláštního ustanovení § 155 a) tr. z.), není však odsouzení pro pokus § 153 tr. z. na závalu. Ustanovení § 8 tr. z. o pokusu jest rázu všeobecného a má tudíž dle platného trestního zákona místo při každém zločinu, ačli není výjimečně dle skutkové podstaty dotyčného deliktu pojmově nemožným. Tomu však při zločinu dle § 153 tr. z. tak není, jakmile soud, jako v přítomném případě, neobmezuje se na pouhé zjištění úmyslu nepřátelského (postačujícího, nastalo-li lehké poškození k odsouzení pro d o k o n a n ý zločin dle § 153 tr. z.), zjistiť spíše p ř í m ý ú m y s l, způsobiti otci poranění lehké. I zločiny, jichž skutková podstata spokojuje se s pouhým úmyslem nepřímým, připouštějí pokus, byl-li výsledek, jich skutkovou podstatu dovršující, pojat přímo v úmysl pachatelův, ačli za tohoto stavu věci nenastává skutková podstata zločinu jiného (zabití, vražda). Toho při zločinu dle § 153 tr. z. není. Byl-li zde tudíž úmysl přímý, směřující k lehkému poškození osoby, tam vyznačené, pak jsou tu veškeré podmínky § 8 tr. z. a nelze shledati závaly, by pachatel nebyl odsouzen pro pokus zločinu v § 153 tr. z. uvedeného. Zmateční stížnost bylo proto jako bezdůvodnou zamítnouti.